

مذکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز یکشنبه بیست و یکم اسفندماه ۱۳۳۹

حاضر نیست.

فهرست مطالب

۲- اجرای مراسم تحلیف بوسیله سه نفر از آقایان نمایندگان (در اینموقع کلام الله مجید را با احترامات لازمه به تالار جلسه آورده و عموم حضار قیام نمودند)
رئیس - آقای فیلیکس آقایان
(آقای فیلیکس آقایان قسم نامه را بشرح ذیل قرائت و امضاء نمودند)

۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل
۲- اجرای مراسم تحلیف بوسیله سه نفر از آقایان نمایندگان
۳- تصویب نمایندگی آقای امیر هوشنگ مقدم از طارم
۴- معرفی هیئت وزیران و تقدیم برنامه دولت بوسیله آقای مهندس شریف امامی

من که در ذیل امضاء مینمایم خداوند را بشهادت می طلبم و در مقابل قرآن مجید به انجیل قسم یاد میکنم مادام که حقوق مجلس و مجلسیان مطابق قانون اساسی محفوظ و مجری است تکالیفی را که بمن رجوع شده است مهیا ممکن با کمال راستی و درستی و جدوجهد انجام داده و نسبت با علی حضرت شاهنشاه متبوع، عادل، مفخم خود صدیق و راستگو باشم و با اساس سلطنت و حقوق ملت خیانت ننمایم و هیچ منظوری نداشته باشم جز فوائده و مصالح دولت و ملت ایران.

۵- تعیین موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه (مجلس دو ساعت پیش از ظهر بزیاست آقای سردار فاخر حکمت تشکیل گردید)

۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل

رئیس - صورت غائبین جلسه پیش قرائت میشود
(بشرح زیر قرائت شد)

غائبین با اجازه آقایان: پردلی - ظفر - توسلی - باقرزاده - دکتر سنگه - قوامی - دکتر اسدی - طهماسبی - محمودی - اکبر - سر تیپ زاده - صادق بوشهری - بهبهانی - خلعتیری - حکیمی -

رئیس - آقای پردلی

(آقای پردلی قسم نامه را بشرح ذیل قرائت و آقایان را امید عیناً تکرار نموده و قسم نامه را امضاء نمودند)
ما که در ذیل امضاء مینمایم خداوند را بشهادت می طلبیم و بقرآن قسم یاد میکنم مادام که حقوق مجلس و مجلسیان مطابق قانون اساسی محفوظ و مجری است تکالیفی را که بمن رجوع شده است مهیا ممکن با کمال راستی و درستی و جدوجهد انجام داده و نسبت با علی حضرت شاهنشاه متبوع عادل، مفخم خودمان صدیق و راستگو باشیم و با اساس سلطنت و حقوق ملت خیانت ننمایم و هیچ منظوری نداشته باشیم جز

غائبین بی اجازه آقایان: دکتر حاتم - هدی - اعظم زنگنه - داخوام - دکتر دفتری - رشیدیان - صالح - مهندس فیروز -

رئیس - امروز هم متأسفانه صورت مجلس نیست برای اینکه بجایخانه ای که داده اند کارها را انجام نداده اول بجایخانه بانک داده بودند نتوانست انجام بدهد بعد بجایخانه دیگر داده اند آنهم نتوانسته کار را انجام بدهد حالا من سعی میکنم که بجایخانه ای بدهیم که زودتر کار را انجام بدهند. الان سه جلسه است که صورت جلسه

تشکیل بدهند و کمیسیونها را انتخاب کنند فرزادهم هیأت رئیسه خود را انتخاب کنند (یک نفر از نمایندگان - شعبهها برای فردا دعوت شده اند) اگر امروز وقت بود آقایان انتخاب میکنند کار دیگری امروز نداریم فقط معرفی هیأت دولت است که بعمل خواهد آمد. عجله ده دقیقه تنفس داده شود. (مجلس در ساعت ده و شش دقیقه بعنوان تنفس

تعطیل و در ساعت ده و نیم مجدداً تشکیل گردید)

۴- معرفی هیئت وزیران و تقدیم برنامه دولت
بوسیله آقای مهندس شریف امامی نخست وزیر
رئیس - آقای نخست وزیر بفرمائید
نخست وزیر (آقای مهندس شریف امامی)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

الآن که برای دو مین بار بفرمان مطاع مبارک ملوکانه مأمور تشکیل دولت شده ام از خداوند قادر متعال مسئلت مینمایم که در انجام این وظیفه خطیر و سنگین توفیق کامل حاصل نموده و در این مکان مقدس و در محضر نمایندگان محترم اطمینان میدهم که تمام مساعی و تجارب و توانائی و هم خود را در راه خیر و صلاح و سعادت و رفاه مردم و تأمین منافع ملی و مملکتی بکار برده و با ایمانی راسخ و عقیده ای ثابت در رفع مشکلات سیاسی و اجتماعی و اقتصادی موجود مجاهدت تام بعمل آورم.

بدیهی است وصول به این هدفها جز با عنایات کردگار توانا و توجهات مخصوص شاهنشاه بزرگوار و پشتیبانی و همکاری نمایندگان محترم مقدور و مسیر نخواهد بود امیدوارم باینست باک و قصد خدمت و اتحاد و یگانگی مارالیاقت آن باشد که با این نعمت های بیکران خداداد که در این سرزمین موجود است بتوانیم با سعی و کوشش خود رفاه و آسایش مردم این کشور را بیشتر فراهم نموده و مملکت را آبادتر و افراد آن را خوشبخت تر و سعادت مندتر بنمائیم و بخوبی از عهده مسئولیت بزرگی که در مقابل نسلهای بعد و تاریخ داریم برآئیم.

اینک هیئت وزیران را بمجلس محترم شورای ملی بشرح زیر معرفی نموده و برنامه دولت را تقدیم میدارد:

۱- جناب آقای دکتر محمد سجادی نایب نخست وزیر - سرپرست امور اقتصادی

۲- جناب آقای احمد آرامش وزیر مشاور - و قائم مقام نخست وزیر در سازمان برنامه

فوائد و مصالح دولت و ملت ایران.

۳- تصویب اعتبارنامه آقای امیر هوشنگ مقدم از طارم

رئیس - آقای دکتر تفضلی

(آقای دکتر تفضلی گزارش شعبه دائر با انتخابات طارم و نمایندگی آقای امیر هوشنگ مقدم را بشرح ذیل قرائت نمودند)

محتویات پرونده انتخابات طارم (ارمغان خانه) در دوره بیستم قانونگذاری حاکی است که در تاریخ ۲۵/۱۰/۳۹ بر حسب دعوت فرماندار ۳۶ نفر از طبقات ششگانه و معتمدین محل در عمارت فرمانداری تشکیل جلسه داده و اعضای اصلی و علی البدل انجمن نظارت انتخابات را از بین خود تعیین کردند، انجمن پس از انتخابات هیئت رئیسه و تشکیل انجمنهای فرعی و انجام سایر تشریفات قانونی روزهای ۳۰ دیماه و اول بهمن ماه ۳۹ راجعت توزیع تعرفه و اخذ رأی تعیین و اعلام داشته است پس از اخذ قرائت آراء آقای امیر هوشنگ مقدم با کثرت ۳۸۶۰ رأی از مجموع ۴۰۳۲ رأی مأخوذه بنمایندگی مجلس شورای ملی انتخاب شده است و چون در هفته وصول شکایات هیچگونه اعتراض بدقت انجمن واصل نگردیده در تاریخ ۱۱/۱۱/۳۹ اعتبارنامه بنام ایشان صادر و آنجمله خود را اعلام داشته است.

شعبه اول در جلسه ۱۷/۱۲/۳۹ پرونده مزبور را مورد رسیدگی قرار داد و چون در مدت تسلیم شکایات به مجلس شورای ملی هیچگونه شکایتی تقدیم نگردیده و انتخابات طبق موازین قانونی انجام یافته است جریان انتخابات و نمایندگی آقای امیر هوشنگ مقدم را تأیید کرد و اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

رئیس مخالفی نیست؛ نمایندگی آقای مقدم تصویب شد (نمایندگان مبارک است) چون اول جلسه است باید عرض کنم برای جلسه دیگر باید دو نفر برای نظارت اندوخته اسکناس از مجلس تعیین شود و دو نفر هم برای شورای عالی نفت و یکی هم برای بیمه های اجتماعی البته در خارج باید مقدمات آن انجام شود امروز در دستور نیست خواستم با اطلاع آقایان برسانم اگر لازم باشد افراد آن را در نظر بگیرند که در جلسه آینده انتخاب شود. دو نفر برای اندوخته اسکناس دو نفر برای شورای عالی نفت یک نفر هم برای بیمه های اجتماعی. بعد از اینکه جلسه تمام شد آقایان ممکن است شعب را

کودشیمیائی اصلاح بندر و احداث تعداد کثیری چاههای عمیق بتوان در مدت کوتاهی تولید را به نسبت قابل توجهی افزایش داد.

ج - تأمین موازنه پرداختهای ارزی که در حقیقت راهنمای واقعی جریان امور اقتصادی و تجارتی کشور است.

د - مراقبت در تقسیم صحیح اعتبارات بانکها و تخصیص قسمت عمد آنها بکارهای تولیدی اعم از صنعتی یا کشاورزی بطوریکه توسعه اعتبار در آینده همگام با بسط اقتصادی کشور باشد.

ه - توجه خاص با افزایش حجم صادرات کشور و استخراج معادن و تکثیر تولیدات دام برای تحصیل مقدار ارز بیشتر.

و - از بدهی دولت بیانک ملی ایران در سال ۱۳۴۰ تا میزان دو هزار و پانصد میلیون ریال کسریه اعتباراتی که در کارهای تولیدی مصرف میشود تخصیص داده خواهد شد.

ز - برای اینکه از تقلیل هزینه های عمرانی اجتناب شود دولت مصمم است مبلغ هفتصد و پنجاه میلیون ریال در سال ۱۳۴۰ و چهار صد و پنجاه میلیون ریال در نیمه اول سال ۱۳۴۱ سازمان برنامه کمک نماید چنانچه در سال جاری هم هفتصد و پنجاه میلیون ریال کمک شده است سازمان برنامه نیز هشتصد میلیون ریال در سال ۱۳۴۰ و پانصد میلیون ریال در نیمه سال ۱۳۴۱ از قروض خود بیانک ملی پرداخت خواهد نمود.

ح - با توجه به این اصل آزادی و اردات و مبادلات ارزی برای بعضی از اقلام کالاها که تجملی و غیر ضروری بشمار میروند مقررات متناسب و محدودیتهائی ایجاد و برای یک طبقه از کالاها بمنظور حمایت از مصنوعات مشابه در داخل کشور سودبازرگانی تعیین میشود و برای پرداختهای ارزی غیر بازارگانی صرفه جوئی لازم ادامه خواهد داشت.

۲ - ادامه برنامه توسعه صنعت و حمایت از صنایع داخلی موجود کمک و اقدام بایجاد صنایع جدید تسهیل در سرمایه گذاری و استفاده از کمک های فنی خارجی و مراقبت در اجرای برنامه های عمرانی کشور.

۳ - حفظ و نگهداری راه ها و پلهای موجود و ایجاد راه های مورد احتیاج از نظر تجارتی و عمرانی

۴ - جناب آقای دکتر جهانشاه صالح - وزیر

فرهنگ

۵ - جناب آقای مهندس مهدوی - وزیر کشاورزی

۶ - تیمسار سپهبد نقدی - وزیر جنگ

۷ - جناب آقای دکتر پورهایون - وزیر بازرگانی

۸ - جناب آقای دکتر اعتبار - وزیر پست و تلگراف

و تلفن

۹ - جناب آقای اشرف احمدی - وزیر مشاور و معاون

نخست وزیر

۱۰ - جناب آقای دکتر طاهر ضیائی - وزیر صنایع

و معادن

۱۱ - جناب آقای دکتر احمدعلی بهرامی - وزیر کار

۱۲ - جناب آقای ویشکائی - وزیر کمرکات و

انحصارات

۱۳ - جناب آقای بهنیا - وزیر راه

۱۴ - جناب آقای عبدالباقی شماعی - وزیر دارائی

۱۵ - جناب آقای قدس نعی - وزیر امور خارجه

۱۶ - جناب آقای محمدعلی ممتاز - وزیر راه کستری

۱۷ - تیمسار سپهبد عزیزی - وزیر کشور

۱۸ - جناب آقای دکتر آشتیانی - وزیر بهداشتی

برنامه دولت

در مورد سیاست داخلی برنامه دولت عبارتست از:

۱ - تعقیب برنامه تثبیت اقتصادی که اصول آن

بدین شرح است:

الف - موازنه جمع و خرج مملکت و سعی در افزایش

درآمد از طریق وصول صحیح مالیاتها و حذف هزینه های

زاید و بیپوده و صرفه جوئی کامل در هزینه های عمومی کشور

بنحوی که موجبات تعادل بودجه و سلامت وضع مالی کشور

تأمین گردد.

ب - اقدام به تکثیر تولیدات اعم از صنعتی یا

کشاورزی از طریق ترغیب افراد بسرمایه گذاری در امور

تولیدی و تأسیس شرکتهای تعاونی و افزایش سطح کشت

مزروع و استفاده بیشتر از زمینهای زیر کشت بطوریکه با

اجراء برنامه صحیح مکانیزه کردن زراعت و استفاده از

بطوریکه مناطق حاصل خیز کشور بمرکز دهستانها مربوط شده و جدا کثیر بهر برداری از زمینهای متمرکز مملکت امکان پذیر گردد.

۴ - ایجاد همکاری و هم آهنگی بین دستگاههای مختلف اقتصادی اعم از بازرگانی و کشاورزی و صنایع و دستگاههای مواصلات و ارتباطات.

۵ - تهیه طرح برنامه پنجساله که هدف اصلی آن افزایش درآمد ملی و توزیع عادلانه آن بین مردم و بالاخص ترقی سطح زندگی روستاها و بخشها بوده تا از مهاجرت از دهات و هجوم بشهرستانها بطریق عملی جلوگیری شود.

۶ - توسعه فرهنگ و فراهم نمودن وسائل کار دانشگاهها و تأسیس مدارس حرفه‌ای برای تهیه نیروی انسانی یعنی افراد آرموده از نظر فنی چه در رشته صناعت و چه در امور کشاورزی به طوری که برای جمعی از جوانان کشور کار مفید تولیدی تهیه گردد.

۷ - اقدام در تشکیل انجمنهای شهر در شهرهائیکه در حال حاضر فاقد انجمن میباشند و همچنین اصلاح و تکمیل قانون فعلی انجمنهای شهر و اهتمام در واگذاری تدریجی امور مردم بمردم بالاخص در قسمت بهداشتی و تعلیمات ابتدائی.

۸ - تقویت قوه قضائیه بمنظور بسط امنیت فردی و اجتماعی و تسریع در امور دادرسی و همچنین رفع نواقص فوای انتظامی.

۹ - مراقبت نامدر اجرای صحیح قانون کار و بیمه های اجتماعی و اتخاذ تدابیر لازم برای تأمین بیشتر رفاه طبقه کارگر.

۱۰ - تقدیم لایحه قانون اصلاح قانون انتخابات بمنظور رفع نواقص موجود در قانون فعلی.

۱۱ - تقدیم قانون استخدام کشوری بمنظور رفع تبعیضات حقوقی و روشن کردن وضع کلیه مستخدمین و رعایت اصول در استخدام دولت.

سیاست خارجی برنامه دولت در سیاست خارجی بیرونی از منشور ملل متحد و پشتیبانی از اقداماتی است که برای تحکیم اصول آن منشور و تأمین صلح بکار میرود و با توجه

باین اصل که تعهدات و قرار داد های موجود خود را محترم دانسته و نسبت به پیمانهای تدافعی که بر اساس ماده ۵۱ منشور ملل متحد منعقد نموده وفادار خواهد ماند. هدف دیگری که در سیاست خارجی مقصود دولت میباشند مجاهدت برای توسعه و تحکیم بیشتر مناسبات دوستانه و حسن همجواری و ایجاد حسن تفاهم با کلیه همسایگان است و برای انجام این منظور هر فرصتی که دست دهد مغتنم خواهد شمرد. در قسمت روابط با همسایگان لازم است باستحضار برسانم که بادولت ترکیه و دولت پاکستان که مناسبات دوستانه و عمیق و ناگسستگی داریم و از متحدین با ارزش ما هستند روابط ما روی اصول محکم و پا برجائی مستقر بوده و با هر دو دولت حسن تفاهم و یگانگی و اعتماد کامل موجود میباشد.

با همسایه دیگر ما افغانستان علائق دیرین و فراوان و ریشه داری همواره موجب آن بوده است که خواستار روابط نزدیک و برادرانه‌ای باشیم (خزیمه علم - اجست انشاء الله) و آرزو مندیم که مناسبات بین طرفین روز بروز توسعه بیشتری یابد و تنها مشکلی که هنوز بین ایران و افغانستان معوق مانده از روی انصاف و عدالت و بطور مرضی الطرفین خاتمه پیدا نماید. (خزیمه علم - انشاء الله) سال گذشته در اسفند ماه سردار محمد داود خان صدر اعظم افغانستان بتهران مسافرت نمودند و اینجانب بعنوان باز دید در آذر ماه سال جاری بکابل عزیمت نمودم و از این سفر و دیدار رجال افغانی و موافقتی که در آنجا بعمل آمد نهایت خوشوقتی حاصل است.

اینگونه مسافرتها کمک بسزائی در ایجاد حسن تفاهم و صمیمیت داشته و لازم است برای استحکام آن کوشش های لازم بعمل آید البته در هر تو محیط و داد و حسن تفاهم میتوان امیدوار بحل هر گونه مشکلی گردید.

با دولت و ملت همکیش و برادر عراق طالب مناسبات حسنه و صمیمانه بوده و سعادت و ترقی برادران عراقی خود را همواره آرزو مندیم متأسفانه مورد اختلافی بین ایران و عراق از سالها پیش مانده که بیم آن میرفت هر آن موجب تیرگی روابط گردد ولی خوشبختانه در نتیجه حسن نیت طرفین اخیراً توافق حاصل شد که کلیه اختلافات دیرین از طریق مذاکره بین دو هیئت ایرانی

و عراقی حل و فصل شود و این پیشرفت موجب کمال خوشوقتی است.

راجع به مسایه بزرگ ایران یعنی ایران اتحاد جماهیر شوروی علاقه مندهستیم که روابط دوستانه و حسن همجواری که متکی باضول احترام متقابل باشد بوجود آید اگر مدت کوتاهی در اثر سوء تفاهات در مناسبات بین ایران و شوروی تیرگی حاصل شده بود خوشبختانه اینک فرائین و علائمی که از بهبود آن حکایت دارند پدیدار گشته است بطوریکه استحضار دارند قرار است اینجانب بمنظور تبلیغ حسن نیت در رأس هیئتی رهسپار مسکو شوم و امیدوارم در تعقیب این سفر محیط دوستانه و پر از اعتماد جای گزین سوء تفاهات گذشته بشود.

با دولت کشور های متحد امریکاروابط ما بسیار نزدیک و صمیمانه است و ملت ایران کمک های معنوی و مادی امریکا را فراموش ننموده و سیاست آن دولت را که بمنظور تقویت مبانی صلح و تأمین آزادی میباشد با دیده تحسین میگرد.

روابط ما با دولت انگلستان که متحد ایران میباشد بن اساس احترام متقابل و تشریک مساعی استوار و کاملاً دوستانه است و نمونه بارز آن مسافرت علیاحضرت ملکه

انگلستان بایران و استقبال و پذیرائی بسیار کرم ملت و دولت ایران از معظم لهامیباشد.

بدیهی است دولت سعی خواهد نمود که با کلیه ممالک بالاخص دول همکیش اسلامی روابط دوستانه خود را بسط داده و آن را مستحکم سازد.

البته هر گاه راجع بمواد برنامه توضیحات بیشتری خواسته شود در موقع طرح آن به استحضار نمایندگان محترم خواهد رسید.

امیدوارم با عنایت پروردگار و تأییدات شاهنشاه و پشتیبانی نمایندگان محترم و همکاری فاطمه هموطنان توفیق خدمت حاصل و در انجام وظایف خود شایستگی ابراز اعتماد را داشته باشیم.

۵ - تعیین موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

رئیس - برنامه دولت برای چاپ و توزیع فرستاده میشود که در جلسه بعد مطرح شود.

جلسه فعلاً ختم میشود و جلسه آینده روز سه شنبه

خواهد بود.

(مجلس یکساعت و یک ربع قبل از ظهر ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - رضا حکمت